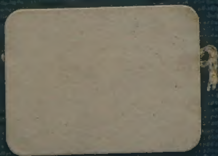
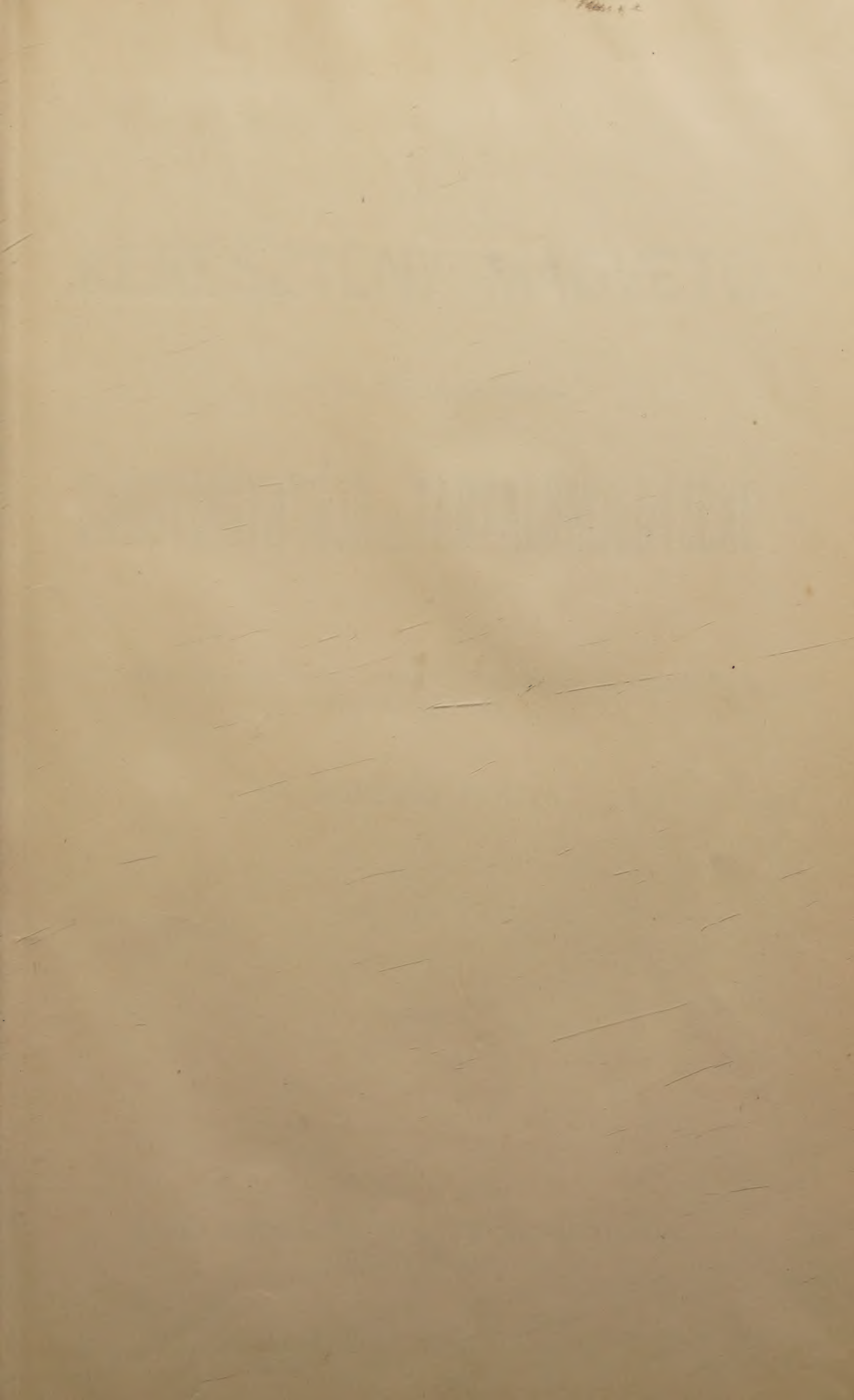

Index

A

KERESZTÉNY MAGVETŐ

I—XLVII. ÉVFOLYAMÁNAK

TÁRGYMUTATÓJA ÉS TARTALOMJEGYZÉKE

A KERESZTÉNY MAGVETŐ SZERKESZTŐSÉGÉNEK MEGBIZÁSÁBÓL
ÖSSZEÁLLÍTOTTA

DR. BORBÉLY FERENC

KIADJA A KERESZTÉNY MAGVETŐ SZERKESZTŐSÉGE.
KOLOZSVÁR, 1913.

BEVEZETÉS.

A Keresztény Magvető szerkesztősége régen érzett és elpanaszolt hiányt igyekezett pótolni, midőn folyóiratának tárgymutatóját és tartalomjegyzékét előfizetőinek és az érdeklődőknek rendelkezésére bocsátja. A K. M. most 48-ik évfolyamát írja, mindez ideig azonban tartalmáról tájékoztató nem volt, pedig az egyes évfolyamokban felhalmozott anyag értékénél fogva megkívánja, hogy ismerjék és számon tartsák. Különösen fontos az egyháztörténetírónak, de becses adatokat szolgáltathat napvilágra hozott és feldolgozott anyagával a művelődés- és irodalomtörténetírónak is. Elméleti cikkek és dolgozatok szintén elég nagy számmal vannak s ezek érdekesen mutatják az unitárius gondolkozásnak mintegy megújhodását s a kor szellemében való fejlődését a mult század második felétől kezdve; mutatják egyuttal összefüggésünket a külföld hasonló szellemi áramlataival, de feltüntetnek bizonyos nemes konzervativizmust is, mellyel a haladásban józan, egyenes irányt tudtunk tartani. Végül a K. M. kötetei kivált az első évfolyamokban gyakorlati irányú egyházi dolgozatokat is közöltek, imákat, ágendákat és beszédeket, melyeknek az volt a céljuk, hogy a tiszta unitárius felfogást testesítsék meg.

A folyóirat történetére vonatkozóan álljon itt a következő: 1861-ben indult meg *Kriza* János és *Nagy* Lajos szerkesztésében s 1861-ben az első, 1863-ban a második kötet jelent meg; 1867-ben a III., 1868-ban a IV. kötet *Buzogány* Áron és *Ferencz* József szerkesztésében látott napvilágot; 1870-ben jelent meg az V. kötet s azóta minden évben megszakítás nélkül egy-egy kötet. Az V, VI, VII, VIII. kötetet *Ferencz* József és *Kovácsi* Antal, a IX, X, XI. kötetet *Ferencz* József és *Simén* Domokos, a XII. kötetet *Simén* Domokos és *Péterfi* Dénes, a XIII—XXXIX. kötetet *Péterfi* Dénes és *Kovács* János szerkesztették. 1905-től (XL. köt.) *Péterfi* Dénes egyedül maradt szerkesztőnek, míg 1911-ben a XLVI. kötettel dr. *Gál* Kelemen és *Gálfi* Lőrinc vették át a folyóirat vezetését és kiadását.

A tárgymutató szerkesztésében egyfelől a hagyományhoz ragaszkodtam, másfelől gyakorlati szempont vezetett. Az anyag könnyebb áttekinthetősége céljából megtartottam a különböző részekre való felosztást, de hogy az egyes részeken belül könnyű és gyors legyen a tájékozódás, alfabetikus sorrendbe szedtem a dolgozatokat és cikkeket s ahol szükségesnek láttam, utalásokat is használtam. Ezzel a tárgymutató terjedelme növekedett ugyan, de célunkat inkább elértem s az elaprózás veszedelmét is többé-kevésbé elkerültem. Az utalásokból az eredeti cím is megkereshető a tárgymutatóban, de ha valaki ezzel nem akar időt tölteni, a kitett évfolyam és lapszám alapján a folyóirat megfelelő kötetéhez fordulhat. A különböző csoportokra való osztás mellett nem volt egészen elkerülhető, hogy az egy tárgyközhöz tartozó dolgok más és más részekbe is ne kerüljenek (pl. Brassai a filozófus, a pedagógus és a történet Brassaija), azért a tárgymutatót használó nagyobb pontosság kedvéért a különböző részek tartalmát is áttekintheti.

A tárgymutatóban e részek a következők: 1. *Imák*, 2. *Költemények*, 3. *Ágendák, beszédek.* Mindhárom különösen formai szempontból vehető figyelembe, a költemények nagyobb részt szintén imák, a beszédek részint egyháziak, részint különböző alkalmakra szóló világi beszédek. — 4. *Hittan, bölcselet.* Bővebb magyarázatot nem kiván; teológia és filozófia körébe eső dolgokat tartalmaz. — 5. *Nevelés, oktatás.* Egyrészt általános irányú dolgozatok e körből, másrészt egyházunkban s igen gyakran az országban is a közoktatás ügyét figyelemmel kisérő cikkek és dolgozatok címei találhatók e csoportban. — 6. *Történet, irodalom* gazdagabban van képviselve a K. M.-ben, mint bármely másik tárgykör. Igen gyakran nem szorítkoztam csupán a cím idézésére, ahol ez nagy általánosságban mozgott, hanem a tartalom bővebb jelölését is adom. Egy nagyobb összefoglaló rovat is van benne „Egyháztörténelmi adatok“ címen 175 adattal, melyek alfabetikusan is be vannak osztva. Ezeknek az adatoknak egy csoportban való áttekintése szükséges lehet, másrészt úgy gondoltam, hogy az alfabetikus elosztás sem egészen fölösleges. — 7. *Irodalmi értesítő* magában foglalja mindazon könyvek, lapok és folyóiratok jegyzékét, melyek a K. M.-ben ismertetve vagy bírálva voltak. Egyes műveknél a szerző neve igazít útba, a lapoknál a lap címe. — 8. *Különfélék* adták a legtöbb gondot s eleinte az a kérdés kisértett, vajjon ezeket érdemes lesz-e összegyüjteni. E vegyes rovatba kerültek az apró

cikkek és hírek, melyek az egyes egyházkörökből és eklézsiákból valók vagy az egyházközség belső és kimagaslóbb embereiről szólnak, e rovat kiséri figyelemmel a hazai és külföldi egyházi mozgalmakat s ad hírt róluk stb. Összeállítottuk a teljesség kedvéért, meg azért, hogy mai szemmel nézve bajosan dönthető el, mi lehet a jövő kutató előtt fontos. Két terjedelmesebb csoport van e részben, az *Aranykönyv;* itt találjuk felsorolva azokat az egyházakat, melyeknek adományok tétettek s a K. M. illető köteteiben nyugtáztattak. A másik csoport a *Gyászhírek.*

A tartalomjegyzék bővebb magyarázatot nem kíván. Szerzők szerint adja az anyagot; egyfelől a lap munkatársaira és azoknak működésére vonatkozólag tájékoztat, másfelől az anyag felkeresésében is segítségünkre lehet, ha íróinknak munkakörét ismerjük. A névtelenül (minden jelzés nélkül) megjelent kisebb cikkek felvételét a névtelen írókhoz feleslegesnek tartottam. Vonatkozik ez különösen a különfélékre, melyeket túlnyomó részben a mindenkori szerkesztők írtak.

E tárgymutató és tartalomjegyzék kiadója a Keresztény Magvető szerkesztősége, de minden felelősség az összeállítót terheli.

Hálás köszönettel tartozunk e tárgymutató kiadásában való támogatásáért mélt. és főtiszt. *Ferencz* József püspök urnak.

Kolozsvár, 1913. június hó.

Dr. BORBÉLY FERENC.

I. TÁRGYMUTATÓ.

1. IMÁK.

2. KÖLTEMÉNYEK.

3. ÁGENDÁK, BESZÉDEK.

* Ilyen címmel közölt beszédek, de tárgyuk szerint is fel vannak véve.

4. HITTAN, BÖLCSELET. Theology

5. NEVELÉS, OKTATÁS.

6. TÖRTÉNET, IRODALOM.

Egyháztörténeti adatok.
nationak történetéhez. Közli *Szilágyi* Sándor. IX. 150.
V. Confessio fidei unitariae 1599. Közli *Orbán* Balázs. IX. 162.
VI. A zsidózók történetéhez. Közli *Szilágyi* Sándor. IX. 246.
VII. Preces conceptae. Anno 1703. Közli *Rédiger* Árpád. IX. 260.
VIII. Dálnoki János reversalisa 1672-ből. Közli *Benczédi* Gergely. X. 61.
IX. Koncz Boldizsár könyörgése 1704-ből. Közli *Rédiger* Árpád. X. 62.
X., XVII. A szentiváni unitárius templom elvétele 1725-ben. Közli *Kiss* S. X. 104; X. 295.
XI. Egy levél Mikó Ferenctől. Közli *Szilágyi* Sándor. X. 123.
XII. Confessio sancta. Irta *Koncz* Boldizsár 1695-ben. Közli *Rédiger* Árpád. X. 127.
XIII. A szőkefalvi eklézsia történetéhez. Közli *Rédiger* Árpád. X. 193.
XIV. Confessio fidei, quam Consistorium Unitariorum singulis Unitariis praescripsit inter 1692. et 1724. Közli *Jakab* Elek. X. 258.
XV. A barcasági néptanítók egyletének határozata a vallástanítás ügyében. Közli *Jakab* Elek. X. 261.
XVI. Szentábrahámi L. Mihály confessioja. Közli *Kozma* Ferenc. X. 264.
XVIII. Dávid Ferencről. Közli *Jakab* Elek. X. 390.
XIX. Az unitáriusoknak az ország 16 személyű kormányzó tanácsából kirekesztését illető adat 1709-ből. Közli *Jakab* Elek. X. 392.
XX. Kászoni János udvari referendarius véleménye III. Károly császárhoz az erdélyi kormányszéknél ürességben levő két tanácsosi állomás betöltéséről 1713-ban. Közli *Jakab* Elek. X. 399.
XXI. Az unitáriusok egyháztörténelméhez a XVII. században. Közli *Szilágyi* Sándor XI. 62.
XXII. Egy adat Dávid Ferenc életére. Közli *Szabó* Károly. XI. 64.
XXIII. Az isteni gondviselés különös nyilvánulása a Crellius Kristóf utazása alkalmával. Közli *Simén* Domokos. XI. 132.
XXIV. Crellius Sámuelnek Szentábrahámi L. Mihály püspökhöz intézett levele, melyben vele Agh

Egyháztörténeti adatok.
Istvánnak hazajövetelét tudatja. Közli *Simén* Domokos. XI. 136.
XXV. Gyulafy Léstár följegyzései Dávid Ferenc fogsága és halála körülményeiről. Közli *Jakak* Elek. XI. 193.
XXVI. Toldy Ferenc levele Jakab Elekhez a Dávid Ferenc-emlék ügyében. Közli *Jakab* Elek. XI. 195.
XXVII. A jezsuitáknak Kolozsvárra és Gyulafehérvárra 1579. és 1581. törvényes behelyezése. Közli *Jakab* Elek. XI. 196.
XXVIII. Mi a célja a németországi protestáns egyletnek? Közli *Jakab* Elek. XI. 199.
XXIX. Az erdélyi alkotmány átalakítására irányuló kir. kormányszéki tervjavaslat. Közli *Jakab* Elek. XI. 255.
XXX. Az erdélyi iskolarendezési első szövegezésű cs. rendelet 1850-ben. Közli *Jakab* Elek. XI. 270.
XXXI. Sárosi János itélőmester végrendelete. Közli *Rédiger* Árpád. XI. 329.
XXXII. Köpeczi Sámuel Szentábrahámi Mihály püspökhöz. Közli *Albert* János. XI. 333.
XXXIII. Origo Piarum Fundationum apud Polonos Claudiopoli collectos Receptae Unit. Religioni addictos sic se habet. Közli *Simén* Domokos. XI. 335.
XXXIV. Egy adat széplaki eklézsiánk történetéhez. Közli *Simén* Domokos. XII. 233.
XXXV. Özv. Gálfalvi Imréné, Sala Karolina alapítványlevele. XII. 239.
XXXVI. Egyházunk es gimnáziumaink mult századbeli történetéhez. Közli *Benczédi* Gergely. XIII. 294.
XXXVII. Báthori Zsigmond parancsa a szebeni polgármesterhez és királybíróhoz. Közli *Szabó* Károly. XIII. 361.
XXXVIII. A kissolymosi, bözödi és más unitárius templomok elvétele. Közli *Benczédi* Gergely. XIII. 362; XIV. 35.
XXXIX. Dávid Ferenc levele, melylyel az erdélyi unitárius papokat az 1579 február 24-én Tordán tartandó zsinatra a Krisztus nem imádás kérdésében határozni meg-

* Itt a K. M. számozásába hiba esett; a római számok jelzik a helyes, a zárójelben levő arab számok pedig az adatok eredeti számát.

7. IRODALMI ÉRTESITŐ.

* Ez a füzet Brassaitól származik.

8. KÜLÖNFÉLÉK.

Gyászhírek.

Szabó Áronné, nagykadácsi Sárdi Juliánna. XXXVII. 180. — Szabó József. XXI. 61. — Szabó Sámuelné, Nagy Katalin. XVII. 387. — Székelykáli Szakács Ferenc. XLVI. 128. — Szakács Zsigmond. XLIII. 117. — Toldalagi Szatmári Gyula. XXI. 126. — Szatmáry Mózesné, kövendi Gál Zsuzsánna. XXII. 79. — Szász Andrásné, Nagy Zsuzsánna. XXXIV. 119. — Szász Ferenc. XXXIX. 172. — Kövendi Szász Gergely. XVI. 138. — Szász Gergely. XXI. 125. — Szász Ilona. XX. 72. — Özv. Szász Károlyné, Münstermann Fanni. XXVII. 371. — Székely Ádám. XXVI. 187. — Székely András. XL. 358. — Székely Andrásné, Demjén Anna. XLV. 354. — Székely Dezső. XLIV. 176. — Aranyosrákosi Székely Elek. XXXII. 117. — Székely Ferenc. XXXIV. 179. — Székely Györgyné, Kovácsi Zsófi. XXI. 125. — Székely Gyula. XXXIV. 243. — Székely Jánosné, Finta Zsuzsánna. XVI. 70. — Székely Jánosné, Blaha Berta. XXIII. 149. — Székely Jenő. XXXV. 184. — Székely Klára. XXXV. 127. — Székely Lászlóné, Blaha Vilma. XXXI. 131. — Székely Miklósné, szigethi Csehi Zsófia. XXIV. 147. — Ótordai Székely Ödön. XXVIII. 197. — Aranyosrákosi Székely Sándorné, Hincs Zsuzsánna. XXX. 364. — Székely Zsuzsa. XV. 238. — Ótordai Székely Zsuzsánna. XLIV. 176. — Szentiványi Gáborné, homoródalmási Rigó Cecilia. XXVII. 372. — Sepsiszentiványi Szentiványi Gyula. XL. 177. — Sepsiszentiványi Szentiványi János. XXVII. 307. — Sepsiszentiványi id. Szentiványi József. XXVII. 250. — Sepsiszentiványi özv. Szentiványi Józsefné, Szentiványi Krisztina. XXXI. 130. — Szentiványi Magda. XXVII. 58. — Szentkirályi Árpádné, nagysolymosi Koncz Julia. XXVI. 187. — Szentmártoni Kálmán. XIX. 331. — Pozsonyi Szentmártoni Sámuel. XVIII. 74. — Szigethi Mózes. XXXVII. 180. — Szigethy Csehi Ágnes. XVII. 62. — Szigethy Cs. Miklós. XXXIX. 172. — Szigethy Cs. Miklósné, nagyernyei Kelemen Katalin. XXXVII. 357. — Szigethy Juliska. XXVII. 250. — Özv. Szigethy Pálné, Sinczky Zsuzsánna. XXVI. 65. — Özv. Szigethy Zsigmondné, Fekete Juliánna. XLI. 117. — Özv. Szilágyi Károlyné, Sándor Zsuzsánna. XVIII. 413. — Cseszelicki Szilvássy Katalin. XXIII. 69. — Özv. cseszelicky Szilvásy Miklósné, homoródszentmártoni Gedő Anna. XXIV. 206. — Id. Szolga Miklós. XVII. 61. — Özv. szombatfalvi Szombathfalvi Józsefné, homoródszentmártoni Bíró Katalin. XXXVI. 290. — Özv. Szörtsey Ádámné, Nagy Terézia. XXXIII. 115. — Szuhay János. XLI. 355. — Szuhay Jánosné, Fábián Viktória. XVIII. 332.

Tamási István. XXIII. 431. — Bölöni Tana Gyula. XLIII. 364. — Tana Sámuelné, Kisgyörgy Zsuzsánna. XXXIII. 291. — Tanka Samú. XIII. 329. — Bélavári Tatár Zsigmond. XLI. 178. — Tattiás Ferenc. XVI. 70. — Técsői Téchy Kálmán. XXXVI. 175. — Széki gróf Teleki Miklós. XIX. 262. — Gróf Teleki Miklósné, Simén Klára. XXIII. 220. — Tiboldi István. XV. 157. — Timár Gábor. XXXIX. 231. — Timár Gáborné, Berei Anna. XXXVI. 344. — Özv. Tolnay Jánosné, Szentiványi Zsuzsa. XV. 238. — Csekefalvi Török Áron. XXVII. 58. — Török Áronné, Jakab Ida. XXII. 359. — Török Ilka. XXII. 224. — Török Margit. XXXVIII. 175. — Csekefalvi Török Péter. XXVII. 58. — Török Róza. XXI. 126. — Kardosfalvi Török Rudolfné, altorjai Vizi Rozália. XXXI. 185. — Török Sámuel. XXVI. 65. — Török Sándor. XL. 232. — Tóth Ferenc. XXV. 414. — Özv. Tóth Ferencné, Benkő Zsuzsánna. XXX. 247. — Tóth László. XIX. 196.

Ürmösi Lajosné, Kőváry Juliánna. XXXVIII. 175. — Ürmösy Margit. XL. 232. — Ürmösi Margitka. XLV. 232. — Ürmösi Sámuel. IX. 280. — Ürmösi Sámuel. XIII. 199. — Ürmösi Sándor. XLIII. 295. — Ürmösi Sándorné, Végh Ilona. XXXII. 357. — Ürmösi Sándorné, Balogh Lujza. XXXIX. 288. — Ütő Dániel. XIX. 196. — Ütő Dániel. XLI. 355. — Uzoni Izsák. XXV. 206.

Váradi Elemér. XIV. 147. — Váradi Károly. XXI. 252. — Várady Szilárd. XIX. 132. — Varga Dénes. XLVI. 128. — Szentmihályi Varga

II. TARTALOMJEGYZÉK.

Névtelen közlemények.

TARTALOM.